



PART 8

**THE REASONS AND
CONSEQUENCES REGARDING
REPUBLIC OF TURKEY'S
CONSTITUTIONAL COURT
ABOLISHING THE DEFERMENT
OF THE ANNOUNCEMENT OF
THE VERDICT INSTITUTION**

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ'NİN
HÜKMÜN AÇIKLANMASININ
GERİ BIRAKILMASI
MÜESSESESİNİ İPTAL
ETMESİNİN SEBEP VE
SONUÇLARI

MERVE GÜNER

PART 8

ABSTRACT | ÖZET

This study examines the reasons behind the Constitutional Court's decision to annul the DAV institution and the societal, legal, and individual impacts of this decision.

Bu çalışma, Anayasa Mahkemesi'nin, HAGB müessesesini iptal etme kararının ardındaki sebepleri ve bu kararın toplumsal, hukuki ve bireysel etkilerini incelemektedir.

KEYWORDS | ANAHTAR KELİMELELER

Deferment of the Announcement of the Verdict, Constitutional Court Decisions, Criminal Law, Right to Fair Trial, Rule of Law.

Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması, Anayasa Mahkemesi Kararları, Ceza Hukuku, Adil Yargılanma Hakkı, Hukuk Devleti.

I. INTRODUCTION

This study comprehensively examines the Turkish Constitutional Court's ("Constitutional Court") decision dated June 1, 2023, numbered 2022/120 E. and 2023/107 K., published in the Official Gazette numbered 32266 on August 1, 2023 ("Annulment Decision"), which annulled Articles 231/5 et seq. of the Code of Criminal Procedure ("CCP") regulating the deferment of the announcement of the verdict ("DAV"). The study analyzes the legal grounds for the decision and its consequences. The legal nature of DAV, the grounds upon which the Constitutional Court based its decision, and the consequences of the decision's implementation are analyzed in detail.

In Turkish Criminal Law, DAV has long served as a significant mechanism to prevent individuals convicted of lesser offenses from entering prison and to mitigate the risk of exposure to a negative prison environment that could potentially lead them toward more serious crimes. This provision aimed to rehabilitate individuals within society without imprisonment, thereby protecting public order and reintegrating individuals into the community. However, the Constitutional Court's decision declared DAV unconstitutional and

I. GİRİŞ

Bu çalışmada, Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'nin ("Anayasa Mahkemesi") hükmün açıklanmasının geri bırakılması ("HAGB") müessesesini düzenleyen CMK m.231/5 ve devamı fıkralarının iptaline ilişkin 01.08.2023 tarihli ve 32266 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2022/120 E., 2023/107 K. sayılı ve 01.06.2023 tarihli kararı ("İptal Kararı"), kararın hukuki sebepleri ve ortaya çıkan sonuçları kapsamlı bir şekilde incelenmektedir. HAGB'nin hukuki niteliği, Anayasa Mahkemesi'nin kararının dayandığı gerekçeler ve kararın uygulanmasının sonuçları ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

HAGB, Türk Ceza Hukuku'nda, daha az ceza gerektiren suçlardan ötürü bireylerin cezaevine girmelerine engel olmak ve cezaevi ortamında yaşayabilecekleri olumsuzlukların onları daha ağır suçlara yöneltme riskini azaltmak amacıyla uygulanan önemli bir mekanizma olarak yıllarca yer almıştır. Bu düzenleme, bireylerin cezaevine girmeden toplum içinde rehabilite edilmesini sağlayarak hem toplumsal düzenin korunmasını hem de bireylerin topluma kazandırılmasını hedeflemekteydi. Ancak, Anayasa Mahkemesi vermiş olduğu kararlar HAGB müessesesini anayasaya aykırı bularak iptal etmiştir.



annulled it. This annulment has sparked significant debate regarding the principles of fair trial, legal certainty, and the presumption of innocence, while also marking the beginning of a new era for individual rights and the future of the judicial system.

The role of DAV within the criminal justice system is examined alongside the Turkish Constitutional Court's justifications for its annulment. The impact of the annulment decision on the right fair trial, the principle of legal certainty, and victims' rights is analyzed, evaluating the changes and consequences it brings to criminal procedure practices.

II. DEFERMENT OF THE ANNOUNCEMENT OF THE VERDICT INSTITUTION AND ITS LEGAL BASIS

DAV holds a significant place within the Turkish Criminal Justice System, serving as an impactful tool at both individual and societal levels. Regulated under Article 231 of the CCP, this mechanism stipulates that a conviction handed down by the court does not produce legal consequences if the defendant fulfills certain conditions. The Constitutional Court defines the deferment

Bu iptal, adil yargılama ilkesi, hukuki belirlilik ve masumiyet karinesi çerçevesinde önemli bir tartışma başlatırken, bireylerin hakları ve yargı sisteminin geleceği açısından yeni bir dönemin başlangıcını işaret etmektedir.

HAGB'nin ceza adaleti sistemindeki rolü, Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'nin iptal gerekçeleri ile birlikte ele alınmış; iptal kararının adil yargılanma hakkı, hukuki belirlilik ilkesi ve mağdur hakları üzerindeki etkileri analiz edilerek ceza muhakemesi uygulamalarına getirdiği değişiklikler ve sonuçları değerlendirilmiştir.

II. HAGB MÜESSESİNİ VE HUKUKİ TEMELLERİ

HAGB, Türk Ceza Adalet Sistemi içerisinde önemli bir mekanizma olarak yer almakta ve bireyler ile toplumsal düzeyde etkili bir araç olarak dikkat çekmektedir. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun ("CMK") 231. maddesinde düzenlenen bu kurum, sanığın belirli koşulları yerine getirmesi durumunda mahkemece verilen mahkûmiyet hükmünün hukuki bir sonuç doğurmamasını öngörmek-

PART 8

of the announcement of the verdict as “the court, having reached a conscientious conviction regarding the conviction, defers the announcement of the verdict for a specific period, during which the verdict does not produce any legal consequences for the defendant, and if, at the end of this period, the individual has not committed another crime, the deferred verdict is eliminated, and the case is dismissed”¹.

The DAV mechanism, which defers the judicial and penal relationship between the individual and the state, aims to contribute to social peace in less serious criminal offenses, partially reduce the workload of courts, decrease prison overcrowding, and conditionally eliminate the negative impact of prison culture on individuals by providing a supervision period. Furthermore, it offers individuals a second chance by requiring them to demonstrate a commitment to rehabilitation before the execution of their sentence. The principle of mandatory prosecution is mitigated during the prosecution phase through the provision of DAV. From a broader perspective, the existence of mechanisms like DAV, with conditions clearly defined by law, is considered a concrete reflection of a humane penal policy approach².

The DAV institution was first implemented in Turkish law with Article 233 of the Child Protection Law No. 5395 dated July 15, 2005, (“CPL”) for children in conflict with the law. Later, with amendments added to Article 231 of the CCP through Law No. 5560, its scope was broadened to include adults. Similar practices, particularly for first-time offenders and children in conflict with the law, originated in the American system (first offender - probation) as a product of the idea of rehabilitating offenders and mitigating the harmful consequences of imprisonment³.

For DAV to be applicable, the sentence must be 2 years or less, the defendant must not have been previously convicted of an intentional crime, and the court must be convinced that the defendant will not re-offend. Additionally, any damages resulting from the crime must have been compensated.

This court decision encompasses a 5-year supervision period. If the individual does not commit an intentional crime during this period and fulfills their obligations, the sentence is eliminated, and no record of the conviction appears in their criminal record. However, if

tedir. Anayasa Mahkemesi hükmün açıklanmasının geri bırakılmasını, “Mahkûmiyet konusunda vicdani kanaate ulaşmış mahkemenin buna ilişkin hükmü açıklamayı belirli bir süre ertelediği, bu süre zarfında hükmün sanık hakkında bir hukuki sonuç doğurması ve bu süre sonunda kişinin başka bir suç işlememesi halinde açıklanması geri bırakılan hükmün ortadan kaldırılarak davanın düşmesine karar verilmesi”¹ şeklinde tanımlar.

Kişi ile devlet arasındaki yargılama ve ceza ilişkisini erteleyen HAGB kurumu ile; cezai yönden hafif suçlarda toplum barışına katkıda bulunmak, mahkemelerin iş yükünü kısmen azaltmak, cezaevi yoğunluğunu düşürmek ve cezaevi kültürünün kişi üzerinde bıraktığı olumsuz etkiyi, denetim süresini öngörerek şartlı şekilde kaldırmak amaçlanmıştır. Diğer yandan, henüz cezanın infazına geçilmeden kişiden ıslah olacağına dair bir söz istenmesi sebebiyle kişilere bu suretle ikinci bir şans verilmektedir. Kamu davasının mecburiliği ilkesi, HAGB kurumunun öngörülmesiyle kovuşturma evresi için yumuşatılmıştır. Geniş bir perspektiften bakıldığında, koşulları kanunla net biçimde belirlenen HAGB ve benzeri mekanizmaların varlığı, insancıl bir ceza politikası anlayışının somut bir yansıması olarak değerlendirilmektedir².

HAGB müessesesi, hukukumuzda ilk olarak 15.07.2005 tarihli 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nun (“ÇKK”) 23. maddesi ile suça sürüklenmiş çocuklar için uygulanmaya başlamış, sonrasında 5560 sayılı Kanun ile CMK'nın 231. maddesine eklenen düzenlemelerle yetişkinleri de kapsayacak şekilde genişletilmiştir. Bu müesseseye benzer uygulamalar, özellikle ilk kez suç işlemiş kişiler ve suça sürüklenen çocuklar yönünden hapis cezasının ortaya çıkarabileceği zararlı neticelerin bertaraf edilmesi, suç işleyen kişinin ıslahı düşüncesinin ürünü olarak Amerikan sisteminde ortaya çıkmıştır (first offender - probation)³.

HAGB'nin uygulanabilmesi için cezanın 2 yıl veya altında olması, sanığın daha önce kasıtlı bir suçtan mahkûm olmamış olması ve mahkemenin sanığın tekrar suç işlemeyeceği kanaatine varması gerekir. Ayrıca, suç nedeniyle ortaya çıkan zarar varsa bunun giderilmiş olması şarttır.

Mahkemece verilen bu karar, 5 yıllık bir denetim süresini kapsar. Kişi, bu süre boyunca kasıtlı bir suç işlemeyebilir ve yükümlülüklerini yerine getirirse, ceza ortadan kalkar ve sabıka

the rules are not followed or a new crime is committed during the supervision period, the verdict is announced, and the sentence is executed. When deciding on DAV, it is crucial for courts to base their judgment on objective factors such as concrete evidence, the defendant's demeanor during the trial, and the circumstances of the crime, to ensure justice and deterrence. Therefore, a detailed and careful evaluation by the courts is necessary during the application of DAV.

The phrase in the last sentence of Article 231/5 of the CCP “The deferment of the announcement of the judgment means that the established judgment does not produce any legal consequences for the defendant,” is the primary factor distinguishing the DAV from similar criminal law institutions. This phrase implies that a judgment, formed with all its elements for the defendant, is kept ready as if it were actually going to be applied. On the other hand, the DAV decision does not prevent the announcement of the conviction; however, it prevents it from having legal consequences. In contrast, DAV decisions, which do not have the nature of a final judgment, can be subject to judicial review together with the dismissal decision to be given if the conditions are met within the supervision period or with the main judgment which will become valid by being announced if the said conditions are not fulfilled⁴.

In a criminal case resulting in DAV, it is first and foremost essential that the investigation and prosecution phases are conducted and completed in accordance with legal pro-

kaydında yer almaz. Ancak, denetim süresi içinde kurallara uyulmaması veya yeni bir suç işlenmesi durumunda hüküm açıklanır ve ceza infaz edilir. HAGB kararı verirken mahkemelerin kanaatlerini kullanırken, eldeki somut deliller, sanığın duruşmadaki tutumu ve suçun koşulları gibi objektif unsurlara dayanması, adaletin sağlanması ve suçun caydırıcılığı açısından büyük önem taşır. Bu nedenle HAGB'nin uygulanması sırasında mahkemelerin detaylı ve özenli bir değerlendirme yapması gereklidir.

CMK m. 231/5'in son cümlesindeki “Hükmün açıklanmasının geri bırakılması, kurulan hükmün sanık hakkında bir hukuki sonuç doğurmasını ifade eder” ibaresi, HAGB'nin benzer ceza hukuku kurumlarından ayrılmasında başlıca etkidir. Bu ifade, sanık için tüm unsurlarıyla oluşturulan bir hükmün, gerçekte uygulanacakmış gibi hazır bekletilmesi anlamına gelmektedir. Diğer yandan, HAGB kararı, mahkûmiyet hükmünün ilan edilmesine mani olmaz; ancak onun hukuki sonuç doğurmasını engeller. Buna karşın, kesin hüküm niteliği taşımayan HAGB kararları, denetim süresi içerisinde koşullara riayet edilmesi hâlinde verilecek düşme kararıyla veya söz konusu koşulların yerine getirilmemesi durumunda açıklanarak geçerlilik kazanacak esas hükümlerle birlikte kanun yolu incelemesine tabi olabilir⁴.

HAGB sonucuna bağlanan ceza uyuşmazlığında, her şeyden önce soruşturma ve kovuşturma aşamalarının yasal muhakeme kurallarına uygun şekilde yürütülmesi ve tamamlanması şarttır. Nitekim, İptal Kararı'nın

DİPNOT

¹ AYM, Kürşat Eyoğlu Başvurusu, B. No:2012/665, T.13.06.2013, s. 28. <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2012/665> (Erişim Tarihi: 14.01.2025).

² M. Emre Tulay, Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Yasal Şartların Yerindeliği ve Kararın Hukuki Etkileri Üzerine Bir Değerlendirme, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, s. 481, 2021.

³ Halihazırda Amerikan hukukunda uygulanan ertelemenin bu türünde, sanık hakkındaki suçlamalar, belli süreyle mahkemece belirlenen şartlara infaz kurumu dışında kalınıp riayet edilmesi halinde düşürülmektedir (nolle prosequi/ wish not to proceed) in Can Canpolat, Anayasa Mahkemesinin İptal Kararı Çerçevesinde Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Müessesesine İlişkin Bir İnceleme, Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 11, Sayı 2, 2023, s. 1272. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3474860> (Erişim Tarihi: 13.01.2025).

⁴ Enes Yılmaz, Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararının Sanık Hakkında Sonuç Doğurmasını Üzerine Bir Değerlendirme, Kırıkkale Hukuk Mecmuası, Cilt 1, Sayı 2, 2021, s. 275. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2193734> (Erişim Tarihi: 13.01.2025).

FOOTNOTE

¹ Constitutional Court, Kürşat Eyoğlu Application, File No: 2012/665, Decision Date: 13.06.2013, p. 28. <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2012/665> (Access Date, 14.01.2025).

² M. Emre Tulay, The Deferment of the Announcement of the Verdict: An Assessment of the Appropriateness of Legal Conditions and the Legal Effects of the Decision, Ankara Hacı Bayram Veli University Faculty of Law Journal, p. 481, 2021.

³ In this type of postponement currently practiced in American law, the charges against the defendant are dismissed if they comply with the conditions set by the court for a certain period outside of a correctional institution. (nolle prosequi/ wish not to proceed) in Can Canpolat, A Review of the Deferment of the Announcement of the Verdict Institution in the Context of the Constitutional Court's Annulment Decision, Sakarya University Faculty of Law Journal, Volume 11, Issue 2, 2023, p. 1272. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3474860> (Access Date, 13.01.2025).

⁴ Enes Yılmaz, An Evaluation of the Non-Effectiveness of the Deferment of the Announcement of the Verdict Decision Against the Defendant, Kırıkkale Law Review, Volume 1, Issue 2, 2021, p. 275. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2193734> (Access Date, 13.01.2025).

PART 8

cedural rules. As stated in the Annulment Decision: "For a DAV decision to be reached, it is first necessary to complete the trial by applying the trial procedure related to the prosecution, evaluating the allegations, the defense, and the evidence, and then determining that the alleged act was committed by the defendant, that the act constitutes a crime, and that the sentence to be imposed for this crime is imprisonment of two years or less, or a judicial fine. In other words, the possibility of applying DAV exists only if it is proven that the defendant committed the crime."

If DAV is viewed as an alternative to conviction and a method for quickly concluding the judicial process without adhering to this system, the link between the deterrent effect of punishment and DAV will clearly be severed.

III. LEGAL CONSEQUENCES OF DEFERMENT OF THE ANNOUNCEMENT OF THE VERDICT

A. Effects on the Defendant

The legislator has stipulated a mandatory probationary period in DAV decisions, thus suspending the sentence against the defendant for a specific duration. This probationary period is generally five years (CCP Art. 231/8) and three years for children in conflict with the law (CPL Art. 23). During the proba-

da;"HAGB'ye karar verilebilmesi için öncelikle; kovuşturmayaya ilişkin yargılama usulünün uygulanarak iddia, savunma ve delillerin değerlendirilmesinden sonra isnat edilen eylemin sanık tarafından gerçekleştirildiğinin, eylemin suç teşkil ettiğinin ve bu suça göre hükmedilecek cezanın da iki yıl veya daha az süreli hapis veya adli para cezası olduğunun saptanarak yargılamanın bitirilmesi gerekmektedir. Başka bir deyişle yalnızca sanığın suçu işlediğinin sabit görülmesi hâlinde HAGB kurumunun uygulanma imkânı bulunmaktadır." denilmiştir.

HAGB'nin, bu sisteme uyulmadan mahkûmiyete alternatif ve yargı sürecini hızlıca bitiren bir yöntem olarak görülmesi durumunda, cezanın caydırıcılığı ile HAGB arasındaki bağın bozulacağı açıktır.

III. HÜKMÜN AÇIKLANMASININ GERİ BIRAKILMASI KARARININ HUKUKİ ETKİLERİ

A. Sanık Açısından Etkileri

Kanun koyucu, HAGB kararında zorunlu bir denetim süresi öngörmüş, böylece sanık hakkında ceza içeren hükmün askıda beklemesi süreye bağlanmıştır. Denetim süresi kural olarak beş (CMK m. 231/8), suça sürüklenen çocuklarda ise üç yıldır (ÇKK m. 23). Denetim süresi içinde, kişi hakkında kasıtlı

tionary period, a new DAV decision cannot be issued for the same individual for an intentional crime (CCP Art. 231/8)⁵. Article 231/10 of the CCP states: "If no intentional new crime is committed during the probationary period and the obligations related to probation are complied with, the postponed verdict is eliminated, and the case is dismissed". Article 231/11 of the CCP stipulates: "If a new intentional crime is committed during the probationary period or if the individual acts contrary to the obligations related to probation, the court announces the verdict". These provisions primarily impose an obligation on the individual not to commit an intentional crime during the probationary period⁶.

The non-disclosure of a judgment after a conviction has been established is considered favorable to the defendant. This is because this judgment will not be included in the criminal record, nor will the prison sentence or judicial fine required by the judgment be executed. The only remaining aspect of the proven crime is the potential for rehabilitation under threat of punishment. Those who are not rehabilitated will be subject to the punishment they previously deserved. With DAV, the defendant is partially elevated to the position of a judge determining their own sentence. Described as a "conditional dismissal decision", DAV offers the defendant a chance to choose between a favorable and unfavorable outcome⁷.

B. Effects on the Victim

While the application of DAV focuses on goals such as the reintegration of the defendant into society and the prevention of recidivism, it sparks various discussions regarding its impact on victims' rights. The legal consequences of a DAV decision for the victim should be evaluated in terms of the realization of justice, compensation for damages, and the victim's position in the judicial process. DAV decision may create the perception for the victim that justice has not been fully served. Exempting the defendant from serving a sentence may give the impression that an adequate sanction has not been applied for the injustice suffered by the victim. This can particularly damage the victim's sense of moral satisfaction regarding the incident and undermine their trust in the judicial process. When the victim does not feel that justice has been served, both the achievement of social peace and the victim's faith in legal processes are negatively

bir suç nedeniyle bir daha HAGB kararı verilemez (CMK m. 231/8)⁵. CMK m. 231/10'da yer alan "Denetim süresi içinde kasten yeni bir suç işlenmediği ve denetimli serbestlik tedbirine ilişkin yükümlülükler uygun davranıldığı takdirde, açıklanması geri bırakılan hüküm ortadan kaldırılarak, davanın düşmesi kararı verilir" hükmü ile CMK m. 231/11'de düzenlenen "Denetim süresi içinde kasten yeni bir suç işlemesi veya denetimli serbestlik tedbirine ilişkin yükümlülükler aykırı davranması halinde, mahkeme hükmü açıklar" normu, denetim süresi içinde kişiye ilk olarak, kasıtlı suç işlememe yükümlülüğü getirmektedir⁶.

Bir mahkûmiyet hükmü kurulduktan sonra hükmün açıklanmaması, sanık lehine düşünülmüştür. Zira bu hüküm sabıka kaydına dâhil edilmeyeceği gibi hükmün gereği olan hapis yahut adli para cezası da infaz edilmeyecektir. Sübut bulan suçtan geriye kalan, ceza tehdidiyle ıslah edilmek olacaktır. ıslah olmayan ise daha önceden hak etmiş olduğu cezaya çarptırılacaktır. HAGB ile sanık kendi hükmünü kısmen belirleyen bir hâkim durumuna yükseltilmektedir. "Koşullu bir düşme kararı" olarak nitelendirilen HAGB, sanığa kendi lehine ve aleyhine olan arada bir seçim yapma şansı vermektedir⁷.

B. Mağdur Açısından Etkileri

HAGB uygulaması, sanığın topluma kazandırılması ve suçun tekrarlanmasının önlenmesi gibi hedeflere odaklanırken, mağdur hakları üzerindeki etkileri açısından çeşitli tartışmalara yol açmaktadır. HAGB kararının mağdur açısından doğurduğu hukuki etkiler, adaletin tecellisi, zararların giderilmesi ve mağdurun yargılama sürecindeki konumu bakımından değerlendirilmelidir. HAGB kararı, mağdur açısından adaletin tam anlamıyla sağlanmadığı algısını yaratabilir. Sanığın ceza infazından muaf tutulması, mağdurun uğradığı haksızlık karşısında yeterli bir yaptırım uygulanmadığı izlenimine neden olabilir. Bu durum, özellikle mağdurun olayla ilgili manevi tatmin duygusunu zedeler ve yargılama sürecine olan güvenini sarsabilir. Mağdur, adaletin tecelli ettiğini hissetmediğinde, toplumsal barışın sağlanması ve mağdurun hukuki süreçlere olan inancı da olumsuz etkilenir. Mağdur, sanığın hukuki anlamda cezalandırılmadığını görerek, sivil yargıda hak arama

FOOTNOTE

⁵ Tulay, p. 499.

⁶ Tulay, p. 500.

⁷ Emir Kaya, Deferment of the Announcement of the Verdict from a Human Rights Perspective, Ankara Bar Association Journal, Issue 3, 2013, p. 415. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/398121> (Access Date, 13.01.2025).

DİPNOT

⁵ Tulay, s. 499.

⁶ Tulay, s. 500.

⁷ Emir Kaya, İnsan Hakları Açısından Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması, Ankara Barosu Dergisi, Sayı 3, 2013, s. 415. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/398121> (Erişim Tarihi, 13.01.2025).



PART 8

affected. Seeing that the defendant has not been legally punished, the victim may abandon their efforts to seek redress in civil court. Moreover, although the defendant's effort to compensate the victim for damages is stipulated as a condition in the DAV process, deficiencies in effective oversight in the implementation of this mechanism may prevent the victim's losses from being fully compensated. Therefore, it is of utmost importance that courts meticulously consider victims' rights when making decisions, ensure that the victim's damages are compensated, and carry out the necessary oversight to ensure justice. Protecting victims' rights in the application of DAV will contribute not only to individual justice but also to the establishment of social trust.

IV. THE CONSTITUTIONAL COURT'S DAV ANNULMENT DECISION

The Constitutional Court deemed the application of DAV unconstitutional and annulled it with its decision dated June 1, 2023. The Court stated that DAV conflicted with the right to a fair trial, the presumption of innocence, and the principles of legal certainty. This annulment decision is considered a significant turning point for ensuring justice and protecting individual rights during the application of DAV. The Constitutional Court addressed the following points in its Annulment Decision:

DAV refers to the deferment of the announcement of a conviction, which would be the outcome of criminal proceedings, subject to certain conditions. The defendant is asked whether they accept DAV while still in the trial phase and considering the possibility of a future conviction. In the challenged provision, the Constitutional Court evaluated the compatibility of this institution with constitutional guarantees regarding fundamental rights and freedoms, taking into account its previous findings on the application of DAV.

For defendants who accept DAV at the beginning of the trial, it becomes impossible to scrutinize the first-instance court's adherence to fair trial guarantees through appellate review in subsequent stages. This situation opens the door to rights violations. A trial that would normally be subject to appellate review transforms into an objection procedure upon the defendant's accep-

çabasından vazgeçebilir. Ayrıca, HAGB sürecinde sanığın mağdura yönelik zararları giderme çabası bir koşul olarak öngörülse bile, bu mekanizmanın uygulanmasında etkili denetim eksiklikleri mağdurun zararlarının tam olarak karşılanamamasına neden olabilir. Bu nedenle, kararların verilmesinde mahkemelerin mağdur haklarını titizlikle göz önünde bulundurması, mağdurun zararlarının giderilmesini sağlaması ve adaletin sağlanması açısından gerekli denetimleri yapması büyük önem taşımaktadır. HAGB'nin uygulanmasında mağdurun haklarının korunması, yalnızca bireysel adaletin değil, toplumsal güvenin de tesis edilmesine katkı sağlayacaktır.

IV. ANAYASA MAHKEMESİ'NİN HAGB İPTAL KARARI

Anayasa Mahkemesi, HAGB uygulamasını Anayasa'ya aykırı bulmuş ve 01.06.2023 tarihli kararıyla iptal etmiştir. Mahkeme, HAGB'nin adil yargılama hakkı, masumiyet karinesi ve hukuki belirlilik ilkeleri ile çeliştiğini belirtmiştir. İşbu iptal kararı, HAGB'nin uygulanması sırasında adaletin sağlanması ve bireylerin haklarının korunması açısından önemli bir dönüm noktası olarak değerlendirilmektedir. Anayasa Mahkemesi, İptal Kararı'nda şu hususlara değinmiştir:

HAGB, ceza muhakemesinin sonucunda hükmedilecek bir mahkûmiyetin açıklanmasının belirli koşullara bağlı olarak ertelenmesini ifade etmektedir. Sanığa, henüz yargılama safhasında ve ileride muhtemel bir mahkûmiyet kararı ihtimali dikkate alınarak, HAGB'yi kabul edip etmediği sorulmaktadır. İtiraza konu düzenlemede de Anayasa Mahkemesi'nin HAGB'nin uygulanmasına dair daha önceki tespitleri göz önünde tutularak, bu kurumun temel hak ve özgürlüklere ilişkin anayasal güvencelerle uyumluluğu değerlendirilmiştir.

Yargılamanın başında HAGB'yi kabul eden sanıklar bakımından, sonradan ortaya çıkan aşamalarda ilk derece mahkemesinin adil yargılama güvencelerine uyup uymadığının istinaf incelemesiyle denetlenmesi mümkün olmamaktadır. Bu hâl, hak ihlallerine kapı aralamaktadır. Normalde istinaf kanun yoluna dâhil olması beklenen bir yargılama, sanığın HAGB kararını kabul etmesiyle bir-

tance of the DAV decision. Thus, when the defendant accepts DAV, they are considered to have waived their right to appeal. The constitutional validity of this waiver, concerning a specific legal remedy declared before the judgment phase of the trial, becomes a subject of debate.

Furthermore, it has been determined that the DAV institution contains deficient regulations regarding confiscation. There is no explicit legal provision regarding the stage at which confiscation procedures should be executed in cases where a DAV decision is issued. The deferment of the right to appeal regarding the restriction of property rights through confiscation, and the possibility of enforcing the confiscation order along with the DAV decision, creates uncertainty in terms of enforcement timing. Considering the lack of assurance, this situation imposes an excessive burden on owners.

Moreover, it is known that a DAV decision against an individual does not constitute a punishment itself, but keeps the individual under threat of punishment. In many previous decisions, the Constitutional Court has concluded that in cases involving allegations of ill-treatment, the application of DAV does not lead to the perpetrator receiving an enforceable sentence. Because this decision is made without seeking the victim's consent or requiring moral compensation, it does not provide adequate and effective redress for the victim.

Another consideration regarding the DAV institution concerns cases where the perpetrators are public officials. It is clear that extremely grave and unlawful acts committed by public officials can never be tolerated. Accordingly, a public official found to have committed torture or ill-treatment must not go unpunished. However, it has been determined that there is no explicit legal regulation preventing the application of DAV for crimes considered torture, inhuman treatment, or ill-treatment under Article 17 of the Constitution, and that practices in criminal proceedings have failed to address this gap. This situation is incompatible with the Constitution's mandate to the state to impose penalties proportionate to the offense and to provide appropriate redress mechanisms for victims.

For all these reasons, the Constitutional Court ruled that the provision was unconstitutional

likte itiraz yoluna dönüşmektedir. Böylece sanık, HAGB'yi kabul ettiğinde istinafa başvurma hakkından da feragat etmiş sayılmakta; bu feragatin, yargılamanın hüküm aşamasından önce açıklanan belirli bir kanun yolu bakımından anayasal açıdan geçerli olup olmadığı tartışma konusu olmaktadır.

Öte yandan, HAGB kurumunun müsadere yönünden de eksik düzenlemeler barındığı tespit edilmiştir. HAGB kararının verildiği hâllerde müsadere işlemlerinin hangi aşamada infaz edileceğine dair açık bir yasal düzenleme bulunmamaktadır. Mülkiyet hakkını müsadere yöntemiyle sınırlamaya ilişkin olarak istinaf hakkının ertelenmesi ve HAGB kararıyla birlikte müsadere hükmünün uygulanabilmesi, infaz zamanlaması bakımından belirsiz bir tablo yaratmaktadır. Yeterli güvencelerin sağlanmaması da göz önüne alındığında, bu durum maliklere aşırı bir yük getirmektedir.

Ayrıca, kişi hakkında verilen HAGB kararının bizzat bir ceza niteliği taşımayıp kişiyi ceza tehdidi altında tuttuğu bilinmektedir. Anayasa Mahkemesi, daha önceki pek çok kararında kötü muamele iddiaları söz konusu olduğunda HAGB uygulanmasının, failin infaz edilebilir bir ceza almamasına sebep olduğu ve mağdurun rızasına ya da manevi telafiye yönelik bir koşul aranmaksızın bu kararın verildiği gerekçesiyle mağdur açısından yeterli ve etkili bir giderim sağlamadığı kanaatine varmıştır.

HAGB kurumuna ilişkin bir diğer değerlendirme ise faillerin kamu görevlisi olduğu durumları ilgilendirmektedir. Kamu görevlisinin son derece ağır ve hukuka aykırı fiillerinin asla tolere edilemeyeceği açıktır. Bu doğrultuda, işkence veya kötü muamelede bulunduğu saptanan bir kamu görevlisinin fiilen cezasız kalmaması gerekmektedir. Ancak, Anayasa'nın 17. maddesi çerçevesinde işkence, eziyet veya kötü muamele sayılan suçlar bakımından HAGB uygulanmamasına yönelik açık bir yasal düzenlemenin mevcut olmadığı ve ceza yargılamasındaki uygulamaların da bu boşluğu gideremediği tespit edilmiştir. Bu durum, Anayasa'nın devlete yüklediği, fiile orantılı cezaların verilmesi ve mağdurlar açısından uygun telafi mekanizmalarının sağlanması sorumluluğuyla bağdaşmamaktadır.

Tüm bu gerekçelerle Anayasa Mahkemesi, kuralın Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline karar vermiştir. Bu iptal kararı çerçevesin-

PART 8

and decided to annul it. Within the framework of this annulment decision, the other provisions of Article 231 of Law No. 5271, which regulate DAV, were also annulled as they could no longer be applied. The Court also decided that the annulment decisions in question would enter into force one year after their publication in the Official Gazette⁸.

A. Reasons for the Constitutional Court's Annulment Decision

In the Constitutional Court's decision to abolish DAV, it is evident that serious structural and legal deficiencies regarding the implementation of the mechanism played a significant role. The Constitutional Court found the lack of regulation on at what stage the defendant should be asked whether they accept DAV, and the absence of a clear legal provision on the stage at which confiscation should be executed in trials concluding with

de, 5271 sayılı Kanun'un HAGB'yi düzenleyen 231. maddesindeki diğer hükümler de uygulanma imkânı kalmadığı için onlar da iptal edilmiştir. Mahkeme ayrıca, söz konusu iptal kararlarının Resmi Gazete'de ilanını takiben bir yıl sonra yürürlüğe girmesini kararlaştırmıştır⁸.

A. Anayasa Mahkemesi'nin İptal Kararının Sebepleri

Anayasa Mahkemesi'nin HAGB'yi kaldırma kararında, söz konusu mekanizmanın uygulanmasına ilişkin ciddi yapısal ve hukuki eksikliklerin etkili olduğu görülmektedir. Anayasa Mahkemesi, sanığa HAGB'yi kabul edip etmediğinin hangi aşamada sorulacağı konusunda bir düzenlemenin bulunmaması ve HAGB ile sonuçlanan yargılamalarda müsadereenin hangi aşamada infaz edileceğine dair açık bir kanun hükmünün olmamasını, hukuki



DAV, to be contrary to the principles of legal certainty and fair trial. Furthermore, it emphasized that within the scope of the state's obligation to protect the material and moral existence of individuals, the responsibility to prevent torture, ill-treatment, and treatment incompatible with human dignity was not adequately fulfilled. The lack of a restrictive provision regarding the application of DAV in such crimes committed by public officials created a legal loophole. This situation was deemed to reinforce the perception of impunity, weaken deterrence, and jeopardize the

belirlik ve adil yargılama ilkelerine aykırı bulmuştur. Ayrıca, devletin bireyin maddi ve manevi varlığını koruma yükümlülüğü kapsamında, işkence, kötü muamele ve insan haysiyetiyle bağdaşmayan muameleleri önleme sorumluluğunun yeterince yerine getirilmediği, HAGB'nin kamu görevlilerinin bu tür suçlarında uygulanmasına yönelik sınırlayıcı bir hükmün bulunmamasının hukuki boşluk yarattığı vurgulanmıştır. Bu durumun, cezasızlık algısını güçlendirerek caydırıcılığı zayıflattığı ve temel hakların korunmasını tehlikeye düşürdüğü değerlendirilmiştir.

protection of fundamental rights. All these deficiencies were decisive in the Constitutional Court's decision to abolish DAV⁹.

The Annulment Decision also emphasized that because DAV defers the announcement of the defendant's conviction subject to certain conditions, the practice conflicts with the right to a fair trial, the presumption of innocence, and the principles of legal certainty. It highlighted that exempting the defendant from serving a sentence, despite being found guilty, creates serious problems within the justice system.

The fact that the DAV practice does not provide adequate redress for victims was also identified as a significant reason for its annulment. The Court concluded that victims' material and moral damages are not sufficiently compensated after a DAV decision is issued. This constitutes a failure on the part of the state to fulfill its obligation to protect the material and moral well-being of individuals.

In conclusion, the Constitutional Court determined that DAV creates legal uncertainties, inadequately protects victims' rights, and causes significant deficiencies in the administration of justice, thus ruling that this provision is unconstitutional. This annulment is considered a milestone in Turkish Criminal Law and will serve as an important reference point for future legal regulations.

1. The Conflict Between DAV and the Right to a Fair Trial

One of the primary reasons for the annulment of the DAV application by the Constitutional Court is its conflict with the right to a fair trial.

Asking the defendant at the beginning of the trial whether they accept DAV can be considered a form of pressure to accept the more favorable option of DAV, considering the consequences of a conviction that should be delivered at the end of the trial according to general procedural rules¹⁰. For a truly innocent defendant, DAV has profound psychological implications. The defendant will feel doubly victimized, first by being accused and then by not being acquitted. The psychological impact experienced by a person in this situation, under internal and external factors, will create a certain burden. It is necessary to consider such matters where relevant and to

Tüm bu eksiklikler, Anayasa Mahkemesi'nin HAGB'nin kaldırılmasını gerekli görmesinde belirleyici olmuştur⁹.

HAGB'nin sanığın mahkûmiyet hükmünün açıklanmasını belirli şartlara bağlı olarak ertelemesi nedeniyle uygulamanın adil yargılanma hakkı, masumiyet karinesi ve hukuki belirlilik ilkeleriyle çeliştiği, sanığın suçlu bulunmasına rağmen ceza infazından muaf kalmasının adalet sisteminde ciddi sorunlara yol açtığı da yine İptal Kararı'nda vurgulanmıştır.

HAGB uygulamasının mağdurlar açısından yeterli bir giderim sağlamadığı da önemli bir sebep olarak belirtilmiştir. Mahkeme, HAGB kararının verilmesinin ardından mağdurların maddi ve manevi zararlarının yeterince giderilmediği sonucuna ulaşmıştır. Bu durum, devletin kişilerin maddi ve manevi varlıklarını koruma yükümlülüğünü yerine getirememesi anlamına gelmektedir.

Sonuç olarak, Anayasa Mahkemesi, HAGB'nin hukuki belirsizlikler yarattığını, mağdurların haklarını yeterince korumadığını ve adaletin sağlanmasında ciddi eksiklikler oluşturduğunu belirterek, bu düzenlemenin Anayasa'ya aykırı olduğuna karar vermiştir. Bu iptal, Türk Ceza Hukuku'nda önemli bir dönüm noktası olarak değerlendirilmektedir ve gelecekteki yasal düzenlemeler için de önemli bir referans noktası oluşturacaktır.

1. HAGB'nin Adil Yargılama Hakkı ile Çelişkisi

HAGB uygulamasının, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesinin temel nedenlerinden biri müessesenin adil yargılama hakkı ile çelişkisidir.

HAGB'yi kabul edip etmediğinin sanığa yargılamanın başında sorulması, genel muhakeme usulü kurallarına göre yargılama sonucunda verilmesi gereken mahkûmiyet hükmünün neticeleri dikkate alındığında, bu açıdan daha lehe olan HAGB'yi kabul etme noktasında bir baskı unsuru olarak değerlendirilebilir¹⁰. Gerçekten masum bir sanık için HAGB'nin derin bir psikolojik anlamı vardır. Sanık önce suçlanmak, sonra aklanmamak olmak üzere iki şekilde mağdur edildiğini düşünecektir. Bu durumdaki bir kişinin iç ve dış etmenler altında yaşayacağı psikoloji belli bir ağırlık oluşturacaktır. Bu gibi hususların ilgili görülen yerde dikkate alınması, uygulama-

FOOTNOTE

⁸ Press Release of the Constitutional Court of the Republic of Turkey dated 01.08.2023 <https://www.anayasa.gov.tr/tr/haberler/norm-denetimi-basin-duyurulari/hukmun-aciklanmasinin-geri-birakilmasi-hagb-kurumunu-duzenleyen-kuralin-iptali/> (Access Date Tarihi: 14.01.2025).

⁹ Canpolat, p. 1283.

¹⁰ Canpolat, p. 1284.

DİPNOT

⁸ Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi, 01.08.2023 Tarihli Basın Duyurusu <https://www.anayasa.gov.tr/tr/haberler/norm-denetimi-basin-duyurulari/hukmun-aciklanmasinin-geri-birakilmasi-hagb-kurumunu-duzenleyen-kuralin-iptali/> (Erişim Tarihi: 14.01.2025).

⁹ Canpolat, s. 1283.

¹⁰ Canpolat, s. 1284.

PART 8

examine the problems arising from the application. It can be debated whether the right to a fair trial and the presumption of innocence are compromised in relation to the specific case proceedings¹¹.

Furthermore, legal scholars emphasize that the inability to substantively review DAV decisions during the five-year supervision period, and consequently the inability to scrutinize potential legal violations that may have occurred during the proceedings, is clearly contrary to the right to a fair trial as enshrined in Article 6 of the European Convention on Human Rights ("ECHR") and the "Right to a Second Degree of Jurisdiction in Criminal Matters" as provided in Article 2 of Protocol No. 7 to the ECHR ("Protocol"). Indeed, the incompatibility of the DAV provisions, in force before their annulment by the Constitutional Court, with Article 2 of the Protocol, has been reflected in the decisions of the Court of Cassation^{12 13}.

In this context, the lack of clear and explicit regulations regarding confiscation in the application of DAV similarly leads to legal uncertainties, increasing the risk of violating the right to a fair trial. Confiscation refers to the seizure of assets or gains related to a crime by the state and is an important tool in criminal law aimed at eliminating the proceeds of crime. However, the absence of clear rules regarding the confiscation of assets or gains related to the crime in the DAV institution makes it difficult to scrutinize legal violations arising during the trial process and undermines individuals' right to equal and transparent treatment in the proceedings, violating the right to a fair trial as enshrined in Article 6 of the ECHR. This deficiency plays a significant role among the reasons for the annulment of DAV.

Furthermore, the fact that the elements of the crime attributed to the defendant can only be examined through an appeal at the end of the supervision period increases the risk of incomplete investigation or tampering with evidence. Additionally, the prolonged validity of an unjust conviction and the implementation of restrictive measures such as probation lead to disruptions in the administration of justice. In this context, the review of an undisclosed conviction only at the stage of announcing the judgment, issuing a dismissal decision, or establishing a new conviction leads to delays in justice and violations of the defendant's rights.

dan kaynaklanan sorunların irdelenmesi gerekmektedir. Somut dava süreciyle bağlantılı olarak adil yargılanma hakkının ve masumiyet karinesinin zedelenip zedelenmediği tartışma konusu olabilecektir¹¹.

Ayrıca öğretide, HAGB kararlarının beş yıllık denetim süresince esastan incelenememesinin, dolayısıyla muhakemede ortaya çıkmış olası hukuka aykırılıkların denetlenememesinin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ("İHAS") 6. maddesinde düzenlenen adil yargılanma hakkı ve İHAS'a Ek 7 Numaralı Protokolün ("Protokol") 2. maddesinde düzenlenen "Cezai Konularda İki Dereceli Yargılanma Hakkı"na açıkça aykırı olduğu vurgulanmaktadır. Nitekim Anayasa Mahkemesi tarafından iptalinden önce yürürlükte bulunan HAGB hükümlerinin Protokol'ün 2. maddesini aykırı olduğu Yargıtay kararlarına da yansımıştır^{12 13}.

Bu bağlamda, HAGB uygulamasında müsadereye ilişkin açık ve net düzenlemelerin bulunmaması da benzer şekilde hukuki belirsizliklere yol açarak adil yargılanma hakkının ihlali riskini artırmaktadır. Müsadere, suçla bağlantılı eşyalara veya kazançlara devlet tarafından el konulmasını ifade eder ve ceza hukukunda suçtan elde edilen faydayı ortadan kaldırmayı amaçlayan önemli bir araçtır. Ancak, HAGB müessesesinde suçla bağlantılı eşyaların veya kazançların müsadereyle ilgili açık kuralların bulunmaması, muhakeme sürecinde ortaya çıkan hukuka aykırılıkların denetlenmesini zorlaştırmakta ve bireylerin yargılamada eşit ve şeffaf bir şekilde muamele görme haklarını zedelemekte İHAS'ın 6. maddesinde düzenlenen adil yargılanma hakkını ihlal etmektedir. Bu eksiklik, HAGB'nin iptaline ilişkin gerekçeler arasında önemli bir yer tutmaktadır.

Yine sanığa isnat edilen suç unsurlarının ancak denetim süresinin sonunda temyiz yoluyla incelenebilmesi, eksik soruşturma ya da delillerin karartılması riskini artırmaktadır. Bununla beraber, haksız bir mahkûmiyet kararının uzun süre geçerli kalması ve denetimli serbestlik gibi kısıtlayıcı tedbirlerin uygulanması, adaletin sağlanmasında aksamalara neden olmaktadır. Bu bağlamda, açıklanmamış bir mahkûmiyet hükmünün ancak hükmün açıklanması, düşme kararı verilmesi veya yeni bir mahkûmiyet hükmü kurulması aşamasında denetlenmesi; adaletin gecikmesine ve sanık haklarının ihlal edilmesine yol açmaktadır.

2. Insufficient Redress for Victims

The DAV institution has been criticized for failing to provide adequate redress for victims. As emphasized in the Constitutional Court's annulment decision, the application of DAV falls short in protecting victims' rights and leads to perpetrators being exempted from punishment. This situation reinforces the perception among victims that the crime goes unpunished and restricts their freedom to seek redress, creating a risk of violating the "Right to an Effective Remedy" guaranteed by Article 13 of the ECHR.

The fact that DAV fails to offer an effective mechanism for compensating victims' damages means that the state is not fulfilling its obligation to protect the material and moral well-being of individuals.

These shortcomings of DAV create serious disadvantages for both victims' and defendants' rights and negatively impact the functioning of the criminal justice system.

B. Consequences of the Annulment Decision

All provisions regarding the DAV institution, regulated in Articles 231/5-14 of the CCP, were annulled by the Constitutional Court decision dated June 1, 2023, and numbered 2022/120 Main Case, 2023/107 Decision, upon the application of the Trabzon 2nd Criminal Court of First Instance to the objec-

2. Mağdurlar Açısından Yeterli Giderim Sağlamaması:

HAGB müessesesi, mağdurlar açısından yeterli giderim sağlamadığı yönünde eleştirilmiştir. Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararında da vurgulandığı üzere, HAGB uygulaması mağdurların haklarının korunmasında yetersiz kalmakta ve failerin cezadan muaf tutulmasına yol açmaktadır. Bu durum, mağdurlarda suçun cezasız kaldığı algısını güçlendirmekte ve hak arama özgürlüklerini kısıtlayarak İHAS'ın 13. maddesiyle güvence altına alınan "Etkili Başvuru Hakkı"nın ihlali riskini doğurmaktadır.

HAGB'nin mağdurların zararlarını telafi etmede etkili bir mekanizma sunamaması, devletin kişilerin maddi ve manevi varlıklarını koruma yükümlülüğünü yerine getirememesi anlamına gelmektedir.

HAGB'nin bu eksiklikleri hem mağdur hem de sanık hakları açısından ciddi sakıncalar doğurmakta ve ceza adalet sisteminin işleyişini olumsuz etkilemektedir.

B. İptal Kararının Sonuçları

CMK m.231/5-14 fıkralarında düzenlenen HAGB kurumuna ilişkin tüm hükümler, Trabzon 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nin itiraz yoluna başvurusu üzerine, 01.06.2023 tarihli ve 2022/120 Esas, 2023/107 Karar sayılı Anayasa Mahkemesi kararıyla iptal edilmiş, işbu karar 01.08.2023 tarihinde Resmî Gaze-

FOOTNOTE

¹¹ Kaya, p. 422.

¹² Ali Tanju Sarıgül, The Issue of Legal Remedies in the Review of Decisions to Deferment the Announcement of the Verdict, Union of Turkish Bar Associations Journal, 2016 Issue 125, 2016, p. 78, <https://tbbdergisi.barobirlilik.org.tr/m2016-125-1585> (Access Date 13.01.2025).

¹³ Court of Cassation 3rd Criminal Chamber, Decision dated 20.03.2013, File No. 2013/7150, Decision No. 2013/11495.

DİPNOT

¹¹ Kaya, s. 422.

¹² Ali Tanju Sarıgül, Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararlarının Denetiminde Kanun Yolu Sorunu, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 125, 2016, s. 78, <https://tbbdergisi.barobirlilik.org.tr/m2016-125-1585> (Erişim 13.01.2025).

¹³ Yargıtay 3. C.D., T. 20.03.2013, E. 2013/7150, K. 2013/11495.

PART 8

tion pathway. This decision was published in the Official Gazette on August 1, 2023. To prevent any gaps in application, it was decided that the Annulment Decision would enter into force one year after its publication in the Official Gazette.

Without waiting for the effective date of the abolition of DAV, the legislature published Law No. 7499, known as the 8th Judicial Package, titled "Law on Amending the Code of Criminal Procedure and Certain Other Laws," in the Official Gazette numbered 32487 on March 12, 2024¹⁴ ("8th Judicial Package").

The 8th Judicial Package aimed to address the reasons for the annulment by amending all the provisions regarding DAV that were annulled by the Constitutional Court.

1. Impact on Confiscation Practices

The Constitutional Court criticized the lack of legal regulations regarding the enforcement of confiscation decisions issued alongside DAV decisions. To address this deficiency, the phrase "except for provisions relating to confiscation" was added to Article 231/5 of the CCP along with the aforementioned decision. With this amendment, a DAV decision, which does not have consequences for the defendant, will not prevent the execution of confiscation procedures. The competent authority will be able to directly implement the confiscation process, providing a legal basis for the confiscation of property or gains¹⁵.

2. The Defendant's Acceptance Condition for DAV has been Abolished

The Constitutional Court stated that, according to Article 13 of the Constitution, any limitations on the right to a fair and impartial trial must be regulated by law. However, it found that the existing regulations lacked clarity regarding the stage at which the defendant should be asked whether they accept DAV. The Court considered that compelling the defendant to accept this institution out of fear of conviction, and thus waiving their right to appeal before evidence is gathered and the trial is completed, creates a lack of legal safeguards. Furthermore, considering the absence of a guarantee that the question of accepting or rejecting DAV would be posed after the conviction, the Court con-

te'de yayımlanmış ve uygulamada herhangi bir boşluk oluşmaması adına İptal Kararı'nın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak bir yıl sonra yürürlüğe girmesine karar verilmiştir.

Kanun koyucu; HAGB'nin yürürlükten kalkacağı tarihi beklemeden, 12.03.2024 tarihinde, 32487 sayılı Resmî Gazete'de, 8. Yargı Paketi olarak bilinen, 7499 sayılı "Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"u yayımlamıştır¹⁴ ("8. Yargı Paketi").

8. Yargı Paketinde, Anayasa Mahkemesi tarafından HAGB ile ilgili iptal edilen tüm hükümler değiştirilerek iptal sebeplerinin giderilmesi hedeflenmiştir.

1. Müsadere Uygulamasına Etkisi

Anayasa Mahkemesi, HAGB kararıyla verilen müsadere kararlarının infazına yönelik yasal düzenleme eksikliğini eleştirmiştir. Bu eksikliği gidermek amacıyla söz konusu kararla birlikte CMK m.231/5'e "müsadereye ilişkin hükümler hariç" ifadesi eklenmiştir. Bu düzenlemeyle; sanık hakkında sonuç doğurmayan HAGB kararı, müsadereye ilişkin işlemlerin icrasını engellemeyecek, yetkili mercii doğrudan müsadere işlemini uygulayabilecek ve eşya veya kazancın müsadere için kanuni dayanak sağlanmış olacaktır¹⁵.

2. Sanığın HAGB Kurumunu Kabul Şartı Kaldırılmıştır

Anayasa Mahkemesi, Anayasa'nın 13. maddesi uyarınca adil ve dürüst yargılanma hakkına getirilecek sınırlamaların kanunla düzenlenmesi gerektiğini belirtmiştir. Ancak mevcut düzenlemelerde, sanığa HAGB'yi kabul edip etmeyeceğinin hangi aşamada sorulacağına dair bir açıklık bulunmadığını, deliller toplanmadan ve yargılama tamamlanmadan sanığın mahkûmiyet korkusuyla bu kurumu kabule zorlanarak istinaf hakkından vazgeçmiş sayılmasının hukuki güvence eksikliği yarattığını değerlendirmiştir. Mahkeme, ayrıca HAGB'yi kabul etme sorusunun mahkûmiyet kararından sonra sorulacağına dair bir güvence olmamasını dikkate alarak, bu düzenlemenin kanunilik

cluded that this regulation contradicts the principle of legality, imposes an excessive burden on the defendant, and constitutes a disproportionate measure. Following the Court's assessments, the legislature, with the amendment included in the 8th Judicial Package, removed the provision "If the defendant does not accept, a decision to deferment the announcement of the verdict shall not be made" from Article 231/6 of the CCP.



ilkesine aykırı, sanığa aşırı bir yük getiren ve ölçüsüz bir uygulama olduğu sonucuna varmıştır. Mahkemenin söz konusu değerlendirmelerinin ardından Kanun koyucu, 8. Yargı Paketi'nde yer alan değişikliklerle, CMK m.231/6'da yer alan "Sanığın kabul etmeme halinde, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmez." hükmünü kanun metninden çıkarmıştır.

3. Application to the Appellate Court Against the Decision

Before the amendment introduced by the 8th Judicial Package, only the objection pathway was available against DAV decisions. However, due to the limited scope of review, the objection pathway was often ineffective and yielded no results.

For this reason, the Constitutional Court found that the unavailability of the appeal pathway against DAV decisions violated the right to seek legal redress as enshrined in Article 36 of the Constitution, ultimately leading to the Annulment Decision. The Constitutional Court stated that reviews conducted through the objection pathway were limited to a file review and were superficial, thus failing to provide effective oversight.

3. Karara Karşı İstinaf Kanun Yolu-na Başvuru

8. Yargı Paketi ile yapılan değişiklik öncesinde HAGB kararlarına karşı yalnızca itiraz yolu açık bulunmaktaydı. Ancak itiraz yolu, incelemenin sınırlı şekilde yapılması nedeniyle genellikle etkisiz kalıyor ve sonuç alınamıyordu.

Anayasa Mahkemesi ise bu sebeple HAGB kararlarına karşı istinaf yolunun kapalı olmasını Anayasa'nın 36. maddesindeki hak arama özgürlüğüne aykırı bulmuş ve neticede İptal Kararı'na konu etmiştir. Anayasa Mahkemesi, itiraz yolunda yapılan incelemelerin sadece dosya üzerinden ve yüzeysel olarak gerçekleştirildiğini, bu nedenle etkin bir denetim sağlanmadığını ifade etmiştir.

8. Yargı Paketi ile Anayasa Mahkemesi'nin iptal gerekçesi dikkate alınarak, HAGB karar-

FOOTNOTE

¹⁴ Law No. 7499 on Amending the Criminal Procedure Code and Certain Other Laws. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/03/20240312-1.htm> (Access Date: 15.01.2025).

¹⁵ Ersan Şen, Potential Problems in the Application of DAV with the New Amendment. <https://sen.av.tr/tr/makale/yeni-degisiklikle-hagbnin-tatbikinde-ortaya-c%C4%B1kabilecek-sorunlar> (Access Date: 13.01.2025).

DİPNOT

¹⁴ 7499 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/03/20240312-1.htm> (Erişim Tarihi: 15.01.2025).

¹⁵ Ersan Şen, Yeni Değişiklikle HAGB'nin Tatbikinde Ortaya Çıkabilecek Sorunlar. <https://sen.av.tr/tr/makale/yeni-degisiklikle-hagbnin-tatbikinde-ortaya-c%C4%B1kabilecek-sorunlar> (Erişim Tarihi: 13.01.2025).

PART 8

With the 8th Judicial Package, taking into consideration the Constitutional Court's justification for the annulment, the appeal pathway against DAV decisions has been opened. This aims to enable a more comprehensive and detailed review of DAV decisions by the Regional Courts of Justice.

V. CONCLUSION

The DAV institution has been used as an important tool in our legal system for many years with the aim of rehabilitating offenders and increasing the efficiency of the criminal justice system. However, the Constitutional Court's annulment decision revealed that, in its current form, this mechanism contains serious deficiencies in terms of both defendants' and victims' rights. The discussions following the decision have created an opportunity to evaluate the effects of DAV on the right to a fair trial, legal certainty, and social justice within a broader framework.

The new regulations introduced by the 8th Judicial Package aim to restructure the DAV institution and address existing problems. In particular, the changes allowing for appeals against DAV decisions, removing the requirement for defendant's consent, and clarifying legal uncertainties will ensure a fairer and more effective application. However, the need for courts to meticulously evaluate DAV decisions to better protect victims' rights and satisfy public conscience remains apparent.

These regulations have the potential not only to ensure justice but also to increase public trust in the law. Achieving this goal, however, will be possible not only through legal regulations but also through effective monitoring and supervision of the implementation. The future effects of DAV will be evaluated based on the extent to which it serves the principles of the rule of law and social peace. In this context, strengthening the place of DAV within the justice system will contribute not only to the protection of individual rights but also to the overall well-being of society.

larına karşı istinaf yolunun açılması sağlanmıştır. Bu sayede, HAGB kararlarının Bölge Adliye Mahkemeleri ("BAM") tarafından daha kapsamlı ve ayrıntılı bir şekilde incelenmesi hedeflenmiştir.

V. SONUÇ

HAGB müessesesi, suçluların rehabilitasyonu ve ceza adalet sisteminin etkinliğini artırmak amacıyla hukukumuzda uzun yıllardır önemli bir araç olarak kullanılmıştır. Ancak Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararı, bu mekanizmanın mevcut haliyle hem sanık hakları hem de mağdur hakları açısından ciddi eksiklikler barındırdığını ortaya koymuştur. Kararın ardından yapılan tartışmalar, HAGB'nin adil yargılanma hakkı, hukuki belirlilik ve toplumsal adalet üzerindeki etkilerini daha geniş bir çerçevede değerlendirme fırsatı yaratmıştır.

8. Yargı Paketi ile getirilen yeni düzenlemeler, HAGB müessesesinin yeniden yapılandırılmasını ve mevcut sorunların giderilmesini amaçlamaktadır. Özellikle HAGB kararlarına istinaf yolunun açılması, sanık rızası şartının kaldırılması ve hukuki belirsizliklerin giderilmesi yönündeki değişiklikler, uygulamanın daha adil ve etkili hale gelmesini sağlayacaktır. Bununla birlikte, mağdur haklarının daha iyi korunması ve kamu vicdanının tatmin edilmesi için mahkemelerin HAGB kararlarını titizlikle değerlendirmesi gerekliliği halen ortadadır.

Bu düzenlemeler, adaletin sağlanması kadar toplumun hukuka olan güvenini artırma potansiyeline de sahiptir. Ancak bu hedefe ulaşılması, yalnızca yasal düzenlemelerle değil, uygulamanın etkin bir şekilde izlenmesi ve denetlenmesiyle mümkün olacaktır. HAGB'nin gelecekteki etkileri, hukukun üstünlüğü ve toplumsal barış ilkelerine ne ölçüde hizmet edeceğine bağlı olarak değerlendirilecektir. Bu bağlamda, HAGB'nin adalet sistemindeki yerinin güçlendirilmesi, yalnızca bireysel hakların korunmasına değil, aynı zamanda toplumun genel refahına da katkı sağlayacaktır.

BIBLIOGRAPHY

ALİ TANJU SARIGÖL, The Issue of Legal Remedies in the Review of Decisions to Deferment the Announcement of the Verdict, Union of Turkish Bar Associations Journal, 2016 (Access Date: 13.01.2025) <https://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2016-125-1585>.

European Convention on Human Rights (ECHR), (Access Date: 14.01.2025) https://www.anayasa.gov.tr/media/3542/aihs_tr.pdf.

CAN CANPOLAT, A Review of the Deferment of the Announcement of the Verdict Institution in the Context of the Constitutional Court's Annulment Decision, Sakarya University Faculty of Law Journal, Volume 11, Issue 2, 2023 (Access Date: 13.01.2025) <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3474860>.

DEVİRİM GÜNGÖR/ GÜNEŞ OKUYUCU ERGÜN, Deferment the Announcement of the Verdict, Ankara University Faculty of Law Journal, 2016, (Access Date: 13.01.2025) <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/621631>.

EMİR KAYA, Deferment of the Announcement of the Verdict from a Human Rights Perspective, Ankara Bar Association Journal, 2013, (Access Date: 13.01.2025) <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/398121>.

ENES YILMAZ, An Evaluation of the Non-Effectiveness of the Deferment of the Announcement of the Verdict Decision Against the Defendant, Kırıkkale Law Review, Volume 1, Issue 2, 2021 (Access Date: 13.01.2025) <https://khm.info.tr/wp-content/uploads/2021/10/YILMAZC1S2.pdf>.

ERSAN ŞEN, Potential Problems in the Application of DAV with the New Amendment, 2024, (Access Date: 13.01.2025) <https://sen.av.tr/makale/yeni-degisiklikle-hagbnin-tatbikinde-ortaya-c%C4%B1kabilecek-sorunlar#:~:text=Kanun%20koyucu%2C%208.%20Yarg%C4%B1%20Paketi,%E2%80%9D%20h%C3%BCkm%C3%Bcn%C3%BC%20Kanun%20metninden%20%C3%A7%C4%B1karm%C4%B1C5%9Ft%C4%B1r>.

M. EMRE TULAY, The Deferment of the Announcement of the Verdict: An Assessment of the Appropriateness of Legal Conditions and the Legal Effects of the Decision, Ankara Hacı Bayram Veli University Faculty of Law Journal, 2021 (Access Date: 13.01.2025) <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2062383>.

Official Gazette dated 01.08.2023 and numbered 32266, (Access Date: 14.01.2024) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/08/20230801-5.pdf>.

Criminal Procedure Code No. 5271 (CCP), (Access Date: 14.01.2025) <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5271.pdf>.

Constitution of the Republic of Turkey No. 2709, (Access Date: 14.01.2025) <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.2709.pdf>.

Law No. 7499 on Amending the Criminal Procedure Code and Certain Other Laws, (Access Date: 15.01.2025) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/03/20240312-1.htm>.

Press Release of the Constitutional Court of the Republic of Turkey dated 01.08.2023, (Access Date: 14.01.2025) <https://www.anayasa.gov.tr/tr/haberler/norm-denetimi-basin-duyurulari/hukmun-aciklanmasinin-geri-birakilmasi-hagb-kurumunu-duzenleyen-kuralin-iptali/>.

Court of Cassation 3rd Criminal Chamber, Decision dated 20.03.2013, File No. 2013/7150, Decision No. 2013/11495.

KAYNAKÇA

ALİ TANJU SARIGÖL, Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararlarının Denetiminde Kanun Yolu Sorunu, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 2016, (Erişim: 13.01.2025) <https://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2016-125-1585>.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AIHS), (Erişim: 14.01.2025) https://www.anayasa.gov.tr/media/3542/aihs_tr.pdf.

CAN CANPOLAT, Anayasa Mahkemesinin İptal Kararı Çerçevesinde Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Müessesesine İlişkin Bir İnceleme, Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 11, Sayı 2, 2023, (Erişim: 13.01.2025) <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3474860>.

DEVİRİM GÜNGÖR/ GÜNEŞ OKUYUCU ERGÜN, Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2016, (Erişim: 13.01.2025) <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/621631>.

EMİR KAYA, İnsan Hakları Açısından Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması, Ankara Barosu Dergisi, 2013, (Erişim: 13.01.2025) <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/398121>.

ENES YILMAZ, Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararının Sanık Hakkında Sonuç Doğurması Üzerine Bir Değerlendirme, Kırıkkale Hukuk Mecmuası, Cilt 1, Sayı 2, 2021, (Erişim: 13.01.2025) <https://khm.info.tr/wp-content/uploads/2021/10/YILMAZC1S2.pdf>.

ERSAN ŞEN, Yeni Değişiklikle HAGB'nin Tatbikinde Ortaya Çıkabilecek Sorunlar, 2024, (Erişim: 13.01.2025) <https://sen.av.tr/makale/yeni-degisiklikle-hagbnin-tatbikinde-ortaya-c%C4%B1kabilecek-sorunlar#:~:text=Kanun%20koyucu%2C%208.%20Yarg%C4%B1%20Paketi,%E2%80%9D%20h%C3%BCkm%C3%Bcn%C3%BC%20Kanun%20metninden%20%C3%A7%C4%B1karm%C4%B1C5%9Ft%C4%B1r>.

M. EMRE TULAY, Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması: Yasal Şartların Yerindeligi ve Kararın Hukuki Etkileri Üzerine Bir Değerlendirme, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2021, (Erişim: 13.01.2025) <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2062383>.

01.08.2023 tarihli ve 32266 sayılı Resmî Gazete, (Erişim: 14.01.2024) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/08/20230801-5.pdf>.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu (CMK), (Erişim: 14.01.2025) <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5271.pdf>.

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, (Erişim: 14.01.2025) <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.2709.pdf>.

7499 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, (Erişim: 15.01.2025) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/03/20240312-1.htm>.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'nin 01.08.2023 Tarihli Basın Duyurusu, (Erişim: 14.01.2025) <https://www.anayasa.gov.tr/tr/haberler/norm-denetimi-basin-duyurulari/hukmun-aciklanmasinin-geri-birakilmasi-hagb-kurumunu-duzenleyen-kuralin-iptali/>.

Yargıtay 3. C.D., T. 20.03.2013, E. 2013/7150, K. 2013/11495.